

Grøn Praksis:

Bæredygtighed i almen praksis – inspiration fra Sverige

Grøn Praksis er en interesseorganisation under DSAM. Grøn Praksis ønsker mere fokus på bæredygtighed i almen praksis, både i selve klinikken og i patientbehandlingerne. Vi ønsker at bane vejen for alment praktiserende læger i hele landet, der gerne vil nedbringe deres CO2-aftryk.

For at finde inspiration har vi har kigget til vores nabolande og kom sidste år i kontakt med Ulrika Nyhammar, praktiserende læge i Region Värmland. Hun er ansat af regionen i en deltidstilling som bæredygtighedsstrateg ved siden af sit arbejde i praksis. Ulrika arbejder altså med at implementere bæredygtighed i dagligdagen i lægehusene i Region Värmland.

Ideen opstod i den svenske lokale forening ”Læger for miljøet” for et par år siden, og regionen var hurtigt med på ideen og oprettede en deltidstilling til hende. Hun driver projekt ”Hållbar Vårdcentral” – Bæredygtigt Lægehus – i Värmland, hvor de tester forskellige grønne tiltag på to udvalgte pilot-praksisser med håb om, at disse tiltag kan implementeres på regionens andre klinikker.

Deres fokus går primært på udskrivelsen af lægemidler og brug af engangsmaterialer, men de kigger også på energi, transport, affald, indkøb og rengøring, recepter og henvisninger, kommunikation og uddannelse og digitalisering. Målet er at reducere klinikernes klimapåvirkning med 25 pct. gennem disse tiltag.

Grøn Praksis følger spændt med på sidelinjen, da vi selv netop er i gang med at udvikle nogle konkrete og let tilgængelige tiltag til de danske praktiserende læger, således at de kan gøre deres daglige arbejde mere bæredygtigt. //

I Region Värmland er praktiserende læge Ulrika Nyhammar ansat som bæredygtighedskonsulent mhp. at få udbredt bæredygtighed i almen praksis i regionen ud fra pilotprojekter i to regionale lægehuse. Foto: privat.

EKSEMPLER PÅ RESULTATER OG ICANGVÆRENDE PROJEKTER

Affald

- Det anbefales at udskifte store affalds-sække til anden type, som man selv kan justere størrelsen på, for at reducere plastforbruget.
- Det skal være nemmere for det enkelte lægehus at bestille afhentning af sorteret affald.
- På flere sundhedscentre er der ikke plads til at gemme affaldssorteret materiale før afhentning. Alternative løsninger skal overvejes, f.eks. installation af et enklere skur i umiddelbar nærhed af sundhedscentret.

Behandlingsforløb

- Det planlægges at udgive retningslinjer for behandlingsforløb, hvor CO₂-udledningen kan mindskes.

Digitalisering

- Tværfaglige møder kan med fordel gennemføres som videomøder, f.eks. kommunale sygeplejersker og særlige bolig- og genoptræningsteams.

Energi

- Der foreslås bl.a. regelmæssige gennemgange af energiforbruget på arbejdspladserne.

Materialer og udstyr

- Lejepapir skal udfases helt. Dette er ikke nødvendigt. Og det er et omfangsrigt materiale, der både skal transporteres til og fra sundhedscentret.
- Sårpleje skal gøres mere effektiv, og der skal testes nye materialer og arbejdsmetoder. Der er brug for samarbejde med kommuner om indkøb og uddannelse.

Medicin

- Et projekt om medicingennemgang gennemføres af en læge, sygeplejerske og farmaceut baseret på udvalgte præparater.
- Der er desuden planlagt uddannelse om 'Medicin og miljø' for almenmedicinske uddannelseslæger. Senere vil der blive holdt faglige oplæg for læger og sygeplejersker i lægehusene.

Samarbejde med sundhedscentre

- Vi begynder at nå grænsen for, hvad der er muligt i forhold til at reducere sundhedscentrenes miljøpåvirkning. For at komme videre skal vi samarbejde tættere med personalet om at udvikle forbedringer, f.eks. er ændrede rutiner og daglige beslutninger nødvendige for yderligere at reducere miljøaftrykket.

Transport

- Rejsevaneundersøgelsen af personalets kørsel til og fra sundhedscentrene viser, at personalet kører 644 - 1.046 km i bil til arbejde og hjem hver dag om vinteren.
- Muligt tiltag: Muligheden for at booke digitale konsultationer betyder, at personalet kan foretage sådanne aftaler hjemmefra en dag om ugen. Der er eksempler på andet sundhedspersonale, der allerede har implementeret dette.
- En undersøgelse af patienternes indstilling til videokonsultation frem for fysisk fremmøde viser, at halvdelen af patienterne godt kunne forestille sig at afholde konsultationen digitalt med lægen.

Kilde: Statusrapport 2021 fra projekt "Hållbar Vårdcentral", Region Värmland

